

Búcsú Berényi Bogátától

Valamennyien tudtuk persze, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenved, tegnap reggel mégis alig hittük: Bogáta elment... Mintha valahogyan egészen eddig mégis bizakodtunk volna: valami csoda folytán meggyógyul. Mert hiszen maga volt az Élet, ahogyan mindig frissen-mosolygósan-sietősen beviharzott a szerkesztőségbe, „szabad kapacitást” keresett a géptársaságban és máris diktált. Mindig előre megírt, gondos, mives kéziratokkal érkezett, mégis hosszan, agyalyosan javította-stilizálta a mondatokat. Érzékeny kritikus volt. Hogyne, hiszen maga is zenész, aki pontosan tudta, mennyire tud fájni az előadóművésznek akár egyetlen félresikerült, pontatlan szó, meggondolatlan, felületes tétel. Tudta, mennyi munka előzi meg a kon-

certet, micsoda szakmai és érzelmi készültség kell, mennyi energia összpontosul minden alkalommal, amikor pódiumra lép a muzsikusz. De különlegesen érzékeny volt a „megszólaltatott” zene iránt is; kritikái: szépen fogalmazott személyes vallomások annak a humánus hódolatnak a természetéről, ami csakis a zenei remekművek váltanak ki az emberből.

A napilapkritikát nem sorolják a maradandó műfajok közé; de mi bizonyosak vagyunk benne, Bogáta trásait őrizi az olvasói emlékezet. Mi, akik pontos, korrekt, figyelmes és kedves kollégaként is ismertük és szerettük – mit tehetnénk: sugárzó, dinamikus, mosolyos egyéniséget idézzük. És elolvassuk a nem is olyan régi újságlapokon, mit trt az életet gazdagító zene hatalmáról.

*

Berényi Bogáta 1941. március 5-én született Mezőtúron. Középiskolai ének tanár- és karvezetői képesítését a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte, ahol 1965-ben szerzett oklevelet. A Szolnoki Zeneiskola zongoratanáraként kezdte munkáját, s első művészi sikereit is ott, a Bartók Béla Kamarakórus karvezetőjeként érte el. 1976-tól a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, növendékei által szeretett és tisztelt szolfézs tanáraként folytatta zenei tevékenységét. Legnagyobb művészeti sikerei Szegedhez fűződnek. Miután 1985-ben átvette a Szegedi Konzervatórium női- és vegyeskarának irányítását, az intézmény hírnevét 12 nemzetközi díjjal és elismeréssel növelte. Számos nagy európai kórusverseny győzteseként aratott méltó sikert. A konzervatóriumban, ahol 1983 óta dolgozott, nemcsak karvezetőként, de szolfézs- és népzene-tanárként is elismert munkát teljesített. Az intézmény megújulása után adjunktusi, majd 1991. szeptemberében docensi kinevezést kapott. Karvezetői, művészetpedagógiai és művészetpublisztikai munkássága nevét a legkiválóbb szegedi zene-művészek neve mellé emelte.

Berényi Bogátát a Szegedi Konzervatórium saját halottjának tekinti.

■ Kubinyi Anna szegedi lány maradt. Nemcsak azért mert két éves korától a hetvenes évek elejéig itt élt, s mert sokan emlékeznek szépségére, de azért is, mert olyan természetes üdvözléggel köszönti most városát, régi ismerőseit, mintha csak néhány napja távozott volna. A Tömörkényi gimnázium egykori kerámia tagozatos növendéke ma nemzetközi hírnű textilművész. Pompás alkotásokkal köszönti Szegedet!

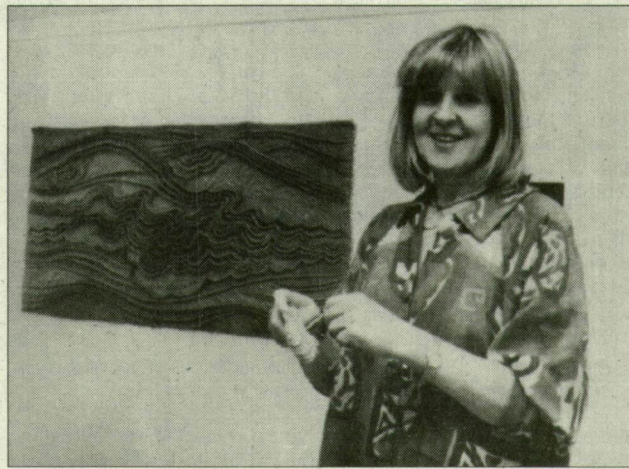
■ **Mikor vett először textilszálat korongozáshoz, agyagformáláshoz szokott keze?**

– A művészeti gimnázium elvégzését követően az Iparművészeti Főiskola kerámia szakára adtam be jelentkezésemet, de papírjaim valahogy a textil tanszékre kerültek. Elsőre úgyse vesznek föl – ez volt akkor a gyakorlat – így hát megpróbáltam. S mindjárt a textil szakon találtam magam. Másodéves koromban fogtam először szálat a kezembe s úgy megszerettem, hogy azóta ez a hivatásom, örömöm, szenvedélyem.

■ **A textil szakon a francia gobelint tanulták. Ez a jó-részt figurális, finom műfaj**

■ Hagyományteremtő, illetve a tavalyi hasonló rendezvény után már hagyományörző szándékkal rendeznek virágvasárnapot záruló hétvégén dísznővény kiállítást és vásárt Szegeden. Szegedi Tavasz elnevezéssel tartották az elmúlt évben első ízben a dísznővény és virágvásárt, akkor a két és fél nap alatt mintegy ötezer látogatóval. Most a ma, pénteken délután 4 órakor a Deák Gimnáziumban nyitandó kiállításra és vásárra ha lehet még több vendéget várnak szakembereket és virágot szerető, szép-érzékű laikus polgárokat egyaránt. Amint ezt a tegnapi sajtótájékoztatón Hegedűs Ágoston, a Dísznővénytermesztők országos szövetségének főtítkára elmondotta, a szegedi rendezvény – amelyet 1996-ra

A tenger szőtt hullámai Kubinyi Anna textiljei a Képtárban

Kubinyi Anna (Fotó: Nagy László)

távol áll a most látható rusztikus térbe kilépő, természeti motívumokra reagáló textílszövetek.

– A gobelin szakon hamar éreztem, hogy ez nem az én világom, de ott azt várták tőlem. Negyedéven találtam rá erre a felületképzésre. Úgy érzem, plasztikus textiljeim jobban kifejezik azokat a gondolatokat,

amelyek foglalkoztatnak. Diplomamunkám, mely az első ilyen próbálkozásom volt, Szegedre került, a Hungária szállóban látható. A tradicionális gobelinszövés során a szálakhoz menet közben illesztettem a relief-elemeket. Így alakult ki ez a klasszikus gobelin.

■ **Szélben táncoló búzamező, fodrozódó vízfelületek,**

hajladozó fa, táncoló gyökerek, hullámzó homokfel-szín – az ihlető világ.

– Témáim általában természeti jelenségek köré gyűlnek, olyanok köré, melyek számomra jelképi tartalommal töltdnek. Egy évet töltöttem a délfancia tengerparton, az ottani elementáris élmények fogalmazódnak meg legújabb munkáimon. De hasonlóan jelképesnek érzem a makói tíz négyzetméteres Gyökerek című textilemet is. Makón születtem s egyre inkább érzem, hogy mindenkinek keresni kellene gyökereit, le kéne ásni a kérgek alá, meg kellene találni eredőinket.

T. L.

■ Kubinyi Anna textilkiallítása ma, pénteken délután 6 órakor nyílik a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában. Megnyitót dr. Martonyi János külügyi államtitkár mond.

■ Szegedi Tavasz '93

Virágvasárnapi virágok

igazán bejáratottá kívánnak tenni – részben nagyon is szakmai, részben pedig közönség program. A szakmai szövetség, valamint a Szőregi Virág- és Dísznővény Szövetkezet által a helyszínt adó Deák Gimnázium közreműködésével rendezendő program jó alkalom a virágtermesztés, mint világszerte „virágzó” üzletág népszerűsítésére. Különösen azért ünnepi a rendezvény, mert ennek szakmai programjában, délelőtt 10 óra után a megyeházán bejelenti az AIPH főtítkára, J. B. M. Rottevel úr, hogy hazánkat a Kerté-

szek Nemzetközi Szövetsége (AIPH) a szövetség március 10-i, Dijon-i ülésén született döntés értelmében teljes jogú tagjává fogadja. Ez az elismerés mellett és az előnyök társaságában komoly kötelezettségeket is ró Magyarországra. A szaporítóanyagok jogvédelme ezután valóban komolyan vették, ha a nemzetközi virágpiac részesei akarunk lenni, egy-szersmind vége a „fekete szaporítóanyag felhasználásnak, fekete kereskedelemnek”. A nemzetközi szövetségi tagság jó alap arra, hogy a szegedi hétvégén résztvevő és előadást

tartó világhírnő rózsanemesítő német Korders cég képviselése magát és licenc igazgatója, valamint kutatási vezetője révén kifejtse szakmai tapasztalatait.

A kettős célú és jellegű programsor délelőtt 10 órakor a szakmai előadásokkal a megyeházán kezdődik, majd délután 4 órakor dr. Farkas László köztársasági megbízott megnyitójával a Deák Gimnáziumban kiállítással és vásárral nyit kapukat. A mintegy harminc bemutatózó kertész és kertészeti vállalkozó vására remek elfoglaltságot ígér nézelődőnek és vásárlónak egyaránt a hét végén, szombaton és vasárnap már reggel 8 órától este 7-ig.

B. P.

■ Az 1974-ben alakult Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) 1986-ban kapcsolódott be a nemzetközi munkába. Faladata a kelet-európai térség koordinálása volt, s ma is ez. Az 1922-ben alapított Nemzetközi Madárvédelmi Tanács március másodikától BirdLife International néven működik tovább, új szervezeti formában és új stratégiával. Évi költségvetésük 80 millió dollár.

A MME 37. számú Újszegedi Helyi Csoportját két hét óta önálló jogi személyként tartják nyilván. Ez főként gaz-

■ 80 millió dollár

Madárérdek - közérdek

Az elmúlt néhány hétben komoly változások voltak a madár- és természetvédelem nemzetközi, illetve szegedi szervezetében.

dasági szempontokból volt igen fontos lépés. Pillanatnyilag rendkívül szűkös anyagiak mellett folytatnak olyan munkát, ami mindannyiunk érdekét, de főként a madarakét

védik. Hiszen olyan értékeket óvnak meg a teljes kipusztulástól, amelyeket pénzben felbecsülni sem tudunk. Idei költségvetésük 900 ezer forint, s ebből a csekély összegből is

– látva ezévi munkatervüket – komoly programokat, faladatokat állítottak össze; például: madarászuli és középiskolás tanfolyam, előadások, kiállítások szervezése, ártéri erdők védelme, parti madarak vonuláskutatása, és még hosszasan sorolhatnánk. Szerény becsléseik szerint másfél millió forintot évi költségvetés mellett tudnának anyagi biztonságban dolgozni. Azt hiszem, ez mindenkinek megérné, mert a természetvédelemről nem lehet leszokni.

P. Sz.

■ Falusi önkormányzatoknak „Útipoggyász”

Régiókban erősödik a kitelepülési tendencia. Csongrád megye városait is egyre többen hagyják el, hogy falun, tanyán keressenek maguknak megélhetést, olcsóbb lakhatási lehetőséget. Társadalomkutatók és gazdasági szakemberek elemzései, előrejelzései azt jövendölik, hogy a községek, illetve azok külterületének népessége fog jelentősen gyarapodni. Akár ellenkezőjére is fordulhat (számszerűleg is) az a korábbi „vonulás”, melynek során a községi külterületi lakónépesség 1960. évi 46,7-es aránya 1990-re 22,5-re zsugorodott.

A falvak külterületén, a tanyákon letelepedők az önkormányzatok számára új feladatokat jelentenek. Ezek közül (a lapunkban már felvetett villamosenergia ellátási problémák mellett) az egyik legfontosabb a külterületiek megközelíthetősége, azaz az utak állapota. Megyénk teljes közúthálózatának több mint ötezer kilométeres hosszából kétezerrel alig több a kiépített kilométerhossz, azaz az úgynevezett kiépítettség csak 41,96 százalékos, ami 16 százalékkal elmarad az országos átlagtól. Az önkormányzatok

saját bevételeik, forrásai segítségével a kezelésükbe tartozó utakat nemhogy fejleszteni nem tudják a határrészekben, hanem a meglévők karbantartására sincs elég pénzük. Nyilvánvaló, hogy kiegészítő forrásokat kell megpályáznuk (pl. az útalapból) – kérdés, jut-e pénz a község határai melléktutakra, amikor az Expóra ké-szülés jegyében még a főútvonalakra is kevés.

A sűrűn lakott külterületeken, s a tanyavilágban is elmarad az úthálózat sűrűsége az országostól, a megyei mellék-útépítési program nem valósult meg, az utóbbi időben nem fejlődött számottevően az összekötőutak hálózata. Az önkormányzatoknak – amellyel, hogy gondoskodniuk kellene a tulajdonukba most átmenő, korábban a közös gazdaságokéiként nyilvántartott utak karbantartásáról – a farmergazdálkodást segítő, járható, áruszállításra alkalmas határbeli utakról is gondoskodni kellene a közeljövőben. Hogy tudnák-e, az (pénz) kérdéses. Csak az a biztos, hogy egyre több a kitelepülők száma...

Szabó Magdolna

■ Ki menedzseli a színházat?

Áru kell a piacra!

A beszélgetésből – amelyen résztvett Kormos Tibor igazgató, Jóni Gábor marketingmenedzser és Bányai Edina a szervezőiroda vezetője – kiderült, hogy akár több más hazai kulturális intézmény, az önkormányzati színházak is felmás helyzetben vannak: állami, önkormányzati pénzből működnek, ezért önálló mozgásterük igen szűk. Nemcsak gazdasági-gazdálkodási tekintetben; költségvetési intézményként az önálló, sajátos intézményi-művészeti arculat megteremtése is nehézkes. Ugyanakkor jól érzékelhető a főntartók és a közönség új-

A szegedi tanárképző főiskola jubileuma alkalmából rendezett menedzser konferencián tegnap a színházi menedzsment tevékenységéről rendeztek ankétot a Szegedi Nemzeti Színház vezetőinek részvételével.

fajta igénye: igenis jól megkülönböztethető, saját arculatot és a jellegzetes művészeti „piacot” eladható „áru” szeretnének.

A szükségszerűen korlátozott mozgásterben a szegedi színház alig több, mint egy éve kinevezett vezetői eddig a következő – új, vagy kevésbé új ötlet nyomán kialakított – gya-

korlatias lépéseket tették meg: az évad elején erőteljesebb reklámkampánnyal (sajtó, megállítótáblák, zászlók, egy-séges grafikai tervek alapján nyomott plakátok és műsorfüzetek, stb.) „tudatosították”, hogy itt színház működik; azt akarták elérni, hogy ne csak a hagyományosan színházba járók, hanem valamennyi város-